

Глава 8.

Господин Джо през цялото време след смъртта на госпожа Мери е в необичайни и постоянно нови условия на живот. За три месеца се случват прекалено много неща с него, за да може един болен човек, какъвто е той, да преодолее всичко това с постоянно здрави мисли и рационално поведение. Има дилеми, колебае се и има нужда да се съветва с искрени приятели, но те, сякаш наговорени, се измъкват от размяната на мисли за неговите неволи. И в мислите си остава сам и се чувства като изгнил стар дъб на връх, изложен на гръмотевици и опустошителни планински ветрове.

Наистина, през тези дни Джо живее с илюзията на влюбеност в жена – една съвсем неясна дори за него смесица от образите на покойната му съпруга Мери и дяволитата болногледачка Патриша, и онова особено решение не взема внезапно и за една нощ, както си мисли самоуверената Патриша. Без оглед на периодичното замъгляване на съзнанието, обусловено от физическата му неспособност да живее сам, умствено е здрав и с ясно съзнание, със сигурност знае, че скоро ще се стигне до предявяване на искане за брак, понеже цялото поведение на Патриша насочва към това. Разкъсва се като „Исус на кръста“ за или против брака, точно така се изразява в един доста по-късен разговор с господин Александър. Не му е лесно да оскверни покойната Мери и техните повече от петдесет години брак. А женитба три месеца след нейната смърт е наистина оскверняване на тази любов.

Срамува се от критиката на приятели и познати, която задължително ще последва. Като истински вярващ не може да не мисли и за Праведния съд. И всичко това е заради „леката жена“, както вече на всеослушание обявява брат му Боро. А на съвестта му тежи и брат му, все пак, горедолу, е полагал грижи за тях четири години, тежко се е разболял, а той го отхвърля. И всичко това заради „леката жена“?

А всичко това би могло да се представи и от друга гледна точка, ако някой поиска да изслуша болния Джо и човешки да го разбере. Той е пред непробиваема стена, без избор: смърт или това, което направи. Ако става дума само за смърт, по-лесно би вземал решения, но той истински се страхува от огромните мъки, които задължително ще последват и ще продължат до последния дъх.

Съзнава до каква степен неговото имущество определя съдбата му и че заради него край него са „любимият“ му брат, когото до неотдавна дори не познава, и още – „любимата жена“, която, в действителност, е от някакво „странно семейство“, както доста по-късно ще се изрази пред господин Александър.

Джо отстъпва пред бурята от алчност и приема Боро за гледач, въпреки че това е в разрез с всичките му дотогавашни схващания. Още тогава усеща степента на алчността на Боро, а знае от колко от евентуалните грижи ще бъде лишен заради неспособния човек, но се надява, че това ще се компенсира от топлината на братското присъствие, а и се съгласява имуществото след него да се падне на него, понеже така е и естествено.

Боро го разочарова доста рано: прекалено много желае да измрат бързо и много несправедливости причинява на немощната Мери, от които изобщо не може да му прости това, че я бие. Нещастен е, че брат му се е разболял, още повече, че това го сварва при него, но не съжالياва, че ще го остави без наследство. Толкова мръсно да атакува

чуждото страдание, няма да може да мине без Божие наказание, Джо е вярващ и дълбоко вярва, че това е Негово дело.

С всички мъки, които преживява с Боро, Джо се примирява, че ще си отиде и покрай такъв брат, понеже животът му така и така не обещава много. Обаче се намесва Господ и изважда Боро от строя като гледач. Мъчно му е, защото Боро не е виновен за това, но не е виновен и Джо, който не може да живее без помощ от други хора, а трябва да живее, без оглед на това колко дълго ще продължи животът. И на Боро са му необходими нежна ръка и топла дума, но той има къде да ги потърси – при съпруга, дъщеря и синове, които дори не споменава нито веднъж през четирите окаляни с алчност години. А Джо къде може да ги намери? Останало му е само едно убежище – имуществото, съпроводен от Патриша или някоя друга „лека жена“. Джо тук е само средство, това му е добре известно. Да живее няма да може дълго, едва толкова време, колкото на „леката жена“ е необходимо, за да овладее имуществото му, а дотогава тя ще се грижи за него – ще ѝ трябва жив и горе-долу с добър външен вид. А след това, остане ли жив по-дълго, ще бъде като „Исус на кръста“, както ще повери мислите си на Александър.

Патриша!?

- Наивен е Боро, когато е мислел, че не знам с каква особа си имам работа – в този доста по-късен разговор с господин Александър ще разкрива душата си Джо. Както знае целите на Боро, така знае и намеренията на Патриша, а особено добре осъзнава колко добре те двамата се разпознават и се гнусят един от друг. Много го ядосва едно изказване на Боро, когато казва, че тази жена била дошла да ГИ ограби, не да ограби Джо, а да ГИ ограби, той всъщност се държи като настойник на Джо и собственик на неговото имущество. След сърдечния инфаркт, когато вече не може да обслужва Джо, дори не може да го заведе до

тоалетната, не говори за това като за открит житейски въпрос за Джо, но не престава да говори за това кой ще бъде наследник. Джо все повече се чувства само като средство в ръцете на двама алчни.

А парите!?

Мери и Джо, с приближаване на старостта, все често говорят за нея, но дори и в най-черните си представи не предполагат онова, което ги сполита – най-тъжната форма на немощната старост. Събрали са спестявания и ще ги използват за пътувания чак докато не престанат да могат да ходят заедно, по техните планове това е смисълът на бъдещите старчески дни. Отдавна са написали завещанията си, „за да не ги изпревари смъртта“, заради онзи, който остане последен.

След смъртта на последния, онова, което остане, ще подари на църквата, роднини и приятели, всичко са написали поименно и в проценти. Когато възникне необходимост от гледач – съгласяват се помежду си – ще намерят по-младо семейство, безплатно ще им предоставят единия апартамент и на единия от тях ще дават солидна месечна заплата. И тогава се появява Боро и преобръща наопаки всичко. А след това се разболява Боро и обърква и себе си, и последния от завещанието – Джо.

При възникналата ситуация всички са по-загрижени за парите на Джо от самия него, а единствен той знае кое е истина и кое е правда. Пестил е за старостта, и той ще похарчи спестеното за старостта, защото то, за съжаление, е единственият му изход, така си мисли. Сега, когато без много пари не може да отиде дори до тоалетна, за него въпросът на кого ще плаща или кой ще бъде наследник вече не е на първо място, неговият въпрос е как по-безболезнено да отведе живота си до Праведния.

А Патриша!?

За Джо тя е изплетена от всички преди и всички цветове, но за толкова неща умее повече от другите, за

болния се грижи по-умело, отколкото който и да било друг. За един месец го възражда, вдъхва му морална и физическа сила, обективно той е в значително по-добро състояние, отколкото преди две години. Именно така му казва преди два дена и лекарят:

- С вас, господин Джо, се случва феномен. Обективните показатели на вашето здраве сочат възстановяване и планирам да намаля терапевтичните ви дози... Гледано и обективно, и субективно, вие сте на нивото отпреди две години, нещо, каквото не съм наблюдавал за вашата болест през цялата си практика.

Патриша умее да подходи от всички страни към болния. И неволно, на Джо се натрапва сравнение между нея и Боро, защото той го убива с несмилаем фасул и прекалено тлъсти колбаси, докато тя има десетки рецепти за много вкусна, но и диетична храна, от която е доволен. Когато трябва да отиде до тоалетната с Боро, хваща го паника от неговата непохватност и простация, а с Патриша всички неприятности отминават още през първите дни. Трогва го нейната топлина, каквато не е получавал вече десетина години, откакто се разболява покойната Мери. Джо знае, Патриша представя на наблюдателите това сякаш е любов, знае, и че всички знаят, че това е измама, знае и за нейната фантазия, че е създала у него илюзия за любов, но знае и онова, от което никой не се интересува, че с тази илюзия му е много приятно и живее в период на сносен живот. В себе си таи и някаква любов към тази жена, в която все още вижда и част от своята Мери. Съзнателно или несъзнателно, и той поддържа тази илюзия, защото е и в негов интерес.

Докога ще бъде „добра“ към него, колко може да продължава илюзията..., за колко време го е програмирала?

Точно това са въпросите на Джо, а не парите, защото тях, разбира се, няма да може да ги вземе при преселването във вечността, в което непоколебимо вярва. На този

въпрос той няма отговори, както ги нямат и още милиони старци в Америка, а панически ги търсят. Но все пак Джо знае със сигурност нещо по този въпрос.

С „леката жена“ ще живее по-дълго, отколкото би могъл да живее без нея.

С „леката жена“ остатъкът от живота му ще бъде по-човешки, отколкото би бил без нея.

И най-чувствителният въпрос – когато „леката жена“ осъществи своите цели, макар че ще го убива, ще направи това по начин, който никой няма да узнае, нито пък изобщо някой ще го разкрие. Ще влезе и в смъртта през илюзията за щастие.

- Между другото, в Америка, която е във всяко отношение богата и рационална страна – ще каже господин Джо в един от честите си разговори с господин Александър, – има най-мизерните решения за старите и немощните. Старците са незащитени...!

Госпожа Патриша по-лесно, отколкото се надява, стига до съгласието на Джо за брак. Ще го сключат без пищност, поне още два месеца не желае да научат за това познатите на Джо, понеже одумването не е в нейна полза, докато продължава борбата с главния наследник. Единствено Боро е корав орех за нея във всяко отношение, прекалено корав, дори и за нейния обигран плювалник, гадния ѝ език и твърдите ѝ зъби.

- Какво мислиш, хъни?! – след като поставя пред тях сутрешното кафе и го целува, с медна уста започва разнежената младоженка и продължава: – Какво мислиш, хъни, да отидем в Лас Вегас и там да сключим брак?

- Лас Вегас!? – истински се изненадва Джо.

- Знаеш ли, хъни – тя очаква неговата изненада и е подготвила обяснение. – Тук бихме изгубили няколко дена, докато уредим формалностите, документите... В Лас Вегас са достатъчни само шофьорските книжки. А и, хъни, трябва да отпразнуваме брака, да избягаме от злите очи и

езици. Ще се позабавляваме в казината. Имаш мен, ти си късметлия, ще си опитаме къмета на заровете като дуо – Зорич!? – реди тя, надига се от време на време, целува го и сяда пак срещу него, но всеки път изважда на показ оголените си бедра, в които той не престава да гледа и да си мисли Бог знае за какво.

- Далече е?! – прошепва той.

- Ти можеш, хъни, ти можеш. Нали си младоженец!? – кикоти се, подскача и го целува. – Хъни, аз съм развълнувана младоженка!

- Със самолет...?! – предполага той.

- Не, отиваме с автомобил! – посреща въпроса му решително.

- Не знам, дали ще мога да издържа, но О.К. – примирява се господин Джо.

- Хъни! – вика тя и продължава с плана си: – Имаш ли някой приятел в Лас Вегас?

- Ами нали каза, че е по-добре да сме сами там – то-нът на Джо е почти укоризнен.

- За свидетел – обяснява тя.

- Имам – след кратко мислене отговаря Джо.

- Как му е името? – пита тя, като следва плана си.

- Веднага ли ти трябва, не може ли да почака!? – пак процежда през зъби Джо.

- Заради телефонния номер и адреса ми трябва веднага.

- Дейвид Карлсън, щом искаш веднага! – полуядосано рецитира Джо и продължава: – Дейвид ми дължи пет хиляди долара вече пет-шест години. Може би не е удобно заради това, но не мога да се сетя за още някой приятел в Лас Вегас.

- О.К. – записва Патриша.

На следващия ден след пристигането в Лас Вегас, Патриша се обажда на своя позната, уведомява я за новия брак и я моли да ѝ бъде свидетел при сключването на брак,

което тя приема без излишни въпроси. С приятеля-свидетел на Джо нещата не се развиват според очакванията.

- Домът на господин Дейвид Карлсън ли е? – пита Патриша, след като се представя за операторка на хотелската рецепция.

- Да, на телефона е Дейвид – отвърща гласът отсрещна.

- Нашият гост и ваш приятел, господин Джо Зорич, желае да ви поздрави – казва тя и тика слушалката на Джо.

- Ало, Дейвид, как си? – едва разбираемо мълка Джо.

- Джо, съжалявам за твоята Мери, приеми съболезнованията ми! – отвърща господин Дейвид и продължава: – Късно узнах за смъртта ѝ, затова не можах да отида на погребението.

- Много ти благодаря – разплаква се Джо и гласът му стихва, че едва се чува. Патриша го сръчкава в ребрата.

- Как си ти, Джо, как е паркинсона...! – Дейвид побързва да промени темата на разговор.

- Добре съм, бива...

- Можеш ли да се грижиш сам за себе си?

- Не...! – на Джо пак му избиват сълзи.

- Ами как..., как се обслужваш? Чух и за трагедията на Боро – прекъсва го Дейвид, едва схванал, че Джо говори трудно.

- За мен се грижи една добра приятелка. Казва се Патриша. Тя е здрава и без средства за живот, а аз съм болен и не мога без нейната помощ, затова се споразумяхме да сключим брак – изведнъж гърлото слуша Джо, той говори по-ясно и достатъчно високо.

- Да се жениш!? А покойната Мери още не е изстинала...! – гърми гласът от слушалката.

- Спокойно, Дейвид, да ти обясня – все още със спокоен глас продължава Джо.

- Ти си полудял! – продължава да гърми гласът на Дейвид: – Каква е тази жена, откога я познаваш?

- От един месец! – отзивчиво отговаря Джо.

- Ама ти наистина си мръднал, как не те е срам да се жениш? И не можеш да издържиш поне до годишнината на покойната. Май че любовта те е победила...?! – подиграва се приятелят.

- Не, Дейвид, тук става дума за хуманен брак – Джо продължава да е спокоен, което приятно изненадва Патриша. Продължава: – Утре сключваме брак, тук, в Лас Вегас, затова ти се обаждам като на стар и добър приятел, за да ми станеш свидетел и кум.

- Не те е срам! В това престъпление няма да съучаствам – вика господин Дейвид и затваря телефона.

Този така проведен разговор е предшестван от една различна телефонна история, станала няколко дена по-рано. Докато изчислява окончателния баланс на финансите на Джо, Патриша попада и на някои документи и имена на длъжници. Преписва имената и дълговете и ги дава на една агенция да проучи длъжниците и причините за невръщането на дълговете, както и да ги подсети за задълженията им.

Агенцията провежда рутинен разговор и с длъжника Дейвид Карлсън, който схваща това предварително действие като предвестник на съдебен иск и се обижда, като упреква Джо, че не му се е обадил преди това и не е опитал да се споразумеят. И изведнъж този Джо – в Лас Вегас, жени се и го кани да му стане кум.

Тъй като предполага, че Лас Вегас е избран заради запазване на тайната на брака, а това тук вече прозира, господин Карлсън, без да губи време, вдига телефона и се обажда на Джордж, за да провери, но и евентуално да го информира за това.

Джордж посреща вестта сякаш е сладкиш, прави деня му по-хубав, а и той не губи време, започва да върти

телефоните, които знае наизуст. Първо се обажда на паникьосания и огорчен Боро, който е станал негово протеже.

- Боро! – вика Джордж, както когато се викат чобани от баир на баир.

- А, ти ли си, Джордж, братко родни. Има ли ги някъде? – вайка се Боро.

- Има ги, Боро, има ги! Ето ги, забавляват се в Лас Вегас. Знаеш ли, тук потентността му нещо я няма... – продължава да вика Джордж.

- Отвела го е „леката жена“, помагай, братко родни... – плаче Боро.

И както след продънването на есенните облаци, когато пороите гръмогласно търкалят камъни, на всички страни отекват телефонни звуци и се съобщава за още един брак между „мърша и лешоядка“.

За трите дни, през които „младоженците“ пребивават в Лас Вегас, не престават да ги безпокоят телефонни заплахи, подигравки, псувни...

Още на следващата вечер, в дома на Джордж, на импровизирана вечеря, на която, освен Леонард и Фред със съпругите си, присъстват и известният адвокат Браян Уилямс, както и невропсихиатърът Стив Попов, и те със съпругите си. Още докато ги кани, Джордж им казва всичко, което мисли да каже тази вечер, но той обича да говори пред авторитетни хора, без да крие, че за себе си мисли, че никой не може да бъде по-авторитетен от него.

- Събрахме се, за да предотвратим едно престъпление – започва той, като пронизва с погледа си очите на адвокатата и не престава, докато господин Браян Уилямс не кимва с глава. Обръща се към доктора специалист и отново казва гръмогласно: – Всички знаем болестта на Джо и нейната степен, той е невменяем човек и трябва да унищожим този брак – не престава да пронизва с поглед и лекаря, докато и той не кимва с глава, и продължава: – Трябва да заведем гражданско дело за унищожаване на брака, сключен

в състояние на умствена неспособност на единия от партньорите, в този случай – Джо. Господата Браян и Стив са специалисти, те знаят как се прави това, а ние тримата знаем, че това струва пари и ние ще поемем разходите за това докрай. Трябва да защитим нашия бивш приятел – заключава Джордж и призовава Леонард и Фред също да кажат думата си, да потвърдят онова, което излага той.

- Разбира се, умен човек не би могъл да направи това, което прави Джо, наистина не е с целия си. Съгласен съм с всичко, което каза Джордж – господин Леонард бърза да заеме позиция.

- Познавам Джо повече от петдесет години, ценях го, защото той заслужаваше – както и винаги, спокойно и бавно говори господин Фред, а след пауза продължава: – Вече няколко месеца този човек като такъв не съществува, тук става въпрос за друга личност и характер, става въпрос за болен човек, който не съзнава своите действия и решения и съм съгласен, че трябва да го защитим и да обявим за нищожен брака, защото бракът е мотивиран изключително от алчността на другия брачен партньор.

- Да не забравяме още един немощен човек – щом завършва Фред, става и добавя Джордж. Само Джордж става, когато говори, не само в този случай, избухлив според конституцията си, има необходимост често да я подчертава, затова и неадекватното му ставане е подчинено именно на това.

- Трябва да защитим горкия Боро – веднага се съгласява Леонард.

- Да, разбира се – потвърждава и Фред.

Боро е пролял вече много сълзи в телефонната слушалка, но главния си удар оставя за по-късно. Има тайно споразумение с Джордж и действа с негово съгласие, но знае и за акцията, провеждана чрез адвокатата и лекаря. Джо е съвестен и много отговорен брат, размишлява Боро, но той преди всичко е религиозен и склонен да се плаши от

Божие наказание, отгук произтича и неговото мистифициране на църковните хора, още повече на онези, които в йерархията са по-важни. Най-висшестоящ жив човек за него е тукашният епископ. Боро има съвсем различни схващания за църковните хора от отпита си, познава ги от някога, когато минават покрай комунистите на пръсти, дори и епископите. За Джо тукашният поп е повече, отколкото за Боро всички епископи на света заедно.

Само малък упрек към епископа, за Джо би бил достатъчен да промени решението си и да прогони тази опасна жена. В това е дълбоко уверен Боро, лукавият селянин от Сърбия. А за него не е трудно да стигне до епископа, не му е трудно мъжки да заплаче, не му е трудно и добротата и доверието на епископа в хората да впрегне в своята каруца. Способен е на всичко, надхитрявал е комунистите и се е тренирал за всички ситуации. В тази насока ще провежда действията си.

След завръщането от Лас Вегас, на домашния праг новата брачна двойка е посрещната от разбеснелия се Боро.

- А, де си мой родни брате? Влез, братко, в своя дом и добре дошъл. А ти, „лека жено“, да не смееш да прекрачиш прага... Убивам те като заек.

Уплашен от посрещането, преуморен от пътуването, а вече закъснява и с вземане на лекарството, Джо безпомощно се клати в инвалидната количка, поета от Боро, който грубо и силно, макар и самият в окаяно състояние, блъска вратата в касата, бутва количката в хола и сяда до нея на дивана.

- Какво направи, родни брате? – вайка се и скубе с двете си ръце буйната си и напълно побеляла коса.

- Успокой се, Боро, успокой се – Джо, на границата на съзнанието, успява да събере сили, за да успокоява.

- Леката жена, братко, леката жена ни унищожи, леката жена, родни братко Джо – от плача на седемдесетгодишния Боро би се разпукнал и твърд гранитен камък,

камо ли безпомощният Джо, на който изведнъж му се е прибило до клозета, подкарало го е, както се казва, но дори и това не иска да повери на брат си, който е връхлетян от бяс...

- Моля те, Боро, отиди в стаята си и ни остави на мира – успява да събере сили и да каже спокойно.

- Леката жена ни скара, родни брате. Казвах ти... – бликаше сълза след сълза.

- Казах ти, Боро, остави ни мира – а след това се опитва да повиши глас: – Ако не се оттеглиш в стаята си, ще викна полиция!?

- Така ли се отнасяш към родния си брат, който е изгубил здравето си, докато се грижеше за теб и твоята жена, така ли, неблагодарни брате...! – нарежда той, но се прибира в стаята си, като при това не престава да си скубе косите.

Прибира се в стаята си, но не заради заплахата на Джо, плаши се от Патриша, която не се появява, затова заключава, че вече е извикала някоя от своите приятелки и е преразказала своите неволи, като евентуално е потърсила и полицейска защита. През това време Боро го стяга нещо в гърдите, напомня на прединфарктни болки, плаши се от това и се отказва от решителната битка, която е планирал и вече започнал.

До няколко дена, първо Патриша, а след това Джо, ще узнаят за исквата молба за унищожаване на брака, подадена от бившите приятели на Джо, подкрепени от адвокат и невропсихиатър, но и с помощта на църквата. Тази вест ги обезпокоява.

Патриша се държи като съпруга на Джо, дава на всички да разберат това и нахално настоява така да се отнасят към нея и който няма да се отнася така, за него не може да има място в нейната къща. Това се отнася до всички, дори и до Боро, на когото вече е казала, че не иска да го вижда повече в „своя дом“.

Боро е войнствен и упорства, подкрепян от увещания и помощ от много хора, но в къщата, в която живее, е самотен и отхвърлен, със заплахата от практичната и упорита Патриша, че с помощта на полицията ще бъде прогонен там, откъдето е и дошъл. А той няма документи за американско гражданство, той е само турист в Америка. Турист четири години? И наистина, достатъчно е само едно обаждаме и той ще се намери на летището. Обажда познати и упорства, а най-много очаква от епископа, с когото вече се е чул, и който му е обещал помощ, обещава му да приеме на разговор тях, двамата братя, без присъствието на тази жена, както го е и помолил Боро.

Джо е нещастен. Най-много го боли от приказките, според които бил осквернил постелята на мъртвата Мери, предал я и обезпокоил нейния гроб, защото е взел друга за жена, преди още първата да е изстинала, а освен това, новата му е и „лека жена“. Тези приказки стигат до него най-вече от хора, близки до църквата, пък и от свещенослужители, което довежда съвестта му до безпокойство и възмущение. Той прави всичко, за да установи някакви отношения с църковните хора, но всички опити, още от самото начало, се пресичат от Патриша. Тя е за тези контакти, но да ги осъществява изключително тя самата.

Патриша има прекалено много неприятности, дори и за нейния богат житейски опит. Джо я нервира заради прекалената му обвързаност с църквата и тамошните хора и трябва да го успокоява. Той ще бъде спокоен само ако склучи църковен брак, това му е станало фикс идея, постоянно се обажда на хора и ги моли заради него да извоюват това от поповете. От който и да било от тях. Обещава и помощ за църквата, големи дарения, само за да успокои съвестта си и да се покае за греха си. След като схваща колко е обременен от идеята за църковен брак, и тя ще започне да действа по-сериозно по този въпрос, и тя да

предлага пари, убедена, че с тях може да реши всеки въпрос в Америка.

От църковните кръгове пристигат негативни обратни вести за възможността за сключване на църковен брак и Джо е нещастен и по нов начин болен.

Чрез говорителите на Джордж до Патриша достигат твърдения, че съдията вече бил отсъдил унищожаване на брака, та и лъвицата е тежко ранена.

Боро знае всичко това, облизва се, ликува и заплашва, че физически ще унищожи убийцата на брат си, „леката жена“, както упорито не престава да я нарича.

Общественото мнение е изцяло на страната на Боро, отвращава се от престъплението на жената със съмнително поведение, която от користолюбие се е нахвърлила на немошните болни братя, които това обществено мнение трябва да вземе под защита. Всички извържат глави от Джо и Патриша. Не само че никой не иска да сяда на една маса с тях в църковната зала, а им отказват място и в полупразна зала с оправданието, че са попълнени всички места.

Църковните хора изпращат ясни и твърди послания, че не може и дума да става за сключване на църковен брак преди да мине годишнина от смъртта на предходната съпруга.

За случая на Джо и Патриша в града се говори повече, отколкото за любовната афера на американския президент Бил Клинтън и Моника Люински, а се случват по едно и също време.